

АНОТАЦІЯ

дисертаційного дослідження здобувача третього (освітньо-наукового)
рівня вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я»

Науковий керівник: доцент кафедри наук про здоров'я, к.н.фіз. вих., доц.
Дуб М.М.

«ОБГРУНТУВАННЯ МОДЕЛІ ПРОФІЛАКТИКИ ОЖИРІННЯ У ЖІНОК СТАРШИХ ВІКОВИХ ГРУП».

Актуальність дослідження. Ожиріння є важливою проблемою охорони здоров'я у всьому світі. Це пов'язано зі скороченням тривалості та погіршенням якості життя, збільшенням захворюваності та інвалідності. Водночас ожиріння накладає величезний соціально-економічний тягар на окремих людей, сім'ї, системи охорони здоров'я, суспільство. Країни зазнають значних економічних збитків внаслідок витрат на лікування захворювань, пов'язаних з ожирінням. За статистичними даними експертів ВООЗ, рівень надлишкової маси тіла та ожиріння продовжує зростати: так у 2022 році 2,5 мільярди дорослих людей віком 18 років і старше мали надлишкову вагу, з яких у понад 890 мільйонів – ожиріння.

Імовірність ожиріння в окремих осіб і груп населення пов'язана зі структурними факторами, що обмежують доступність здорової стабільної їжі за доступними цінами на місцевому рівні, відсутністю безпечної та легкої фізичної мобільності в повсякденному житті всіх людей та відсутністю належного правового та регуляторного середовища. Не менш важливу роль відіграють і генетичні, соціально-демографічні та поведінкові фактори.

Поширеність ожиріння пов'язана з рядом несприятливих наслідків для здоров'я, зокрема діабету II типу, розвитку серцево-судинних захворювань, проблем опорно-рухового апарату, системи травлення, дихальної системи,

розвитку психологічних проблем, соціальної ізоляції, які суттєво впливають на якість життя, створюючи виклик для охорони здоров'я. У сучасних умовах зростає потреба вивчення проблем здоров'я населення, пов'язаних з ожирінням, а також реалізація спільних зусиль із попередження поширення ожиріння та його негативного впливу на стан здоров'я населення з урахуванням регіональних особливостей.

Дисертаційне дослідження планується як напрямок вирішення проблеми поширення ожиріння серед жінок старших вікових груп, впливу цих станів на стан їхнього здоров'я. Воно спрямоване на обґрунтування моделі профілактики ожиріння у жінок старших вікових груп з урахуванням регіональної особливості з метою зменшення поширеності ожиріння, зміцнення здоров'я, покращення якості життя.

Мета – вивчити проблему ожиріння серед жінок старших вікових груп та обґрунтувати модель профілактики, спрямовану на попередження виникнення ожиріння, підтримку належної маси тіла у цій цільовій групі.

Завдання дослідження:

1. Провести огляд вітчизняних та зарубіжних наукових досліджень, сучасного наукового інформаційного контенту на предмет наявності переконливих даних щодо проблеми поширення надлишкової маси тіла та ожиріння.

2. Вивчити динаміку захворюваності та поширеності ожиріння серед жіночого населення, фактори ризику виникнення, вплив на стан здоров'я жінок старших вікових груп.

3. Дослідити та провести аналіз з висвітлення ключових аспектів харчової поведінки жінок старших вікових груп, їхньої фізичної активності, організації повсякденного життя, мотивації зміни способу життя, рівня обізнаності та інформованості з проблематики дослідження.

4. Проаналізувати результати емпіричного дослідження та обґрунтувати модель профілактики ожиріння у жінок старших вікових груп.

5. Узагальнити одержані дані з метою формулювання висновків та рекомендацій для утримання належної маси тіла у жінок старших вікових груп.

6. Сформулювати на основі отриманих результатів висновки, рекомендацій та практичну цінність для розвитку стратегій у попередженні розвитку ожиріння.

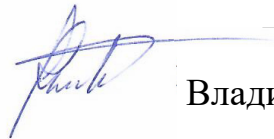
Методи дослідження, які будуть використовуватимуться у ході роботи: системного підходу та аналізу (проведення комплексного дослідження теми, визначення підходів до виявлення та аналізу проблем, розробки шляхів їх вирішення); бібліосемантичний (вивчення наявних вітчизняних та закордонних підходів до обґрунтування моделі профілактики ожиріння у жінок старших вікових груп); соціологічний (отримання інформації респонденток щодо їх способу життя та мотивації зміни, самооцінки стану їх здоров'я, харчової поведінки, їхньої фізичної активності, рівня обізнаності та інформованості з проблематики дослідження); статистичний (обробка та аналіз одержаних результатів соціологічного дослідження); графічний (наочне представлення статичної інформації); концептуальне моделювання (обґрунтування та представлення моделі профілактики ожиріння у жінок старших вікових груп); експертних оцінок (проведення оцінки незалежними експертами запропонованої моделі).

Наукова новизна дослідження полягає в глибокому вивченні особливостей формування та поширення надлишкової маси тіла та ожиріння серед жінок певної категорії з урахуванням регіональних особливостей, що дозволить обґрунтувати якісну та ефективну модель профілактики ожиріння та промоції здоров'я як частину системи громадського здоров'я регіону.

Практичне значення результатів полягає в розробці та впровадженні моделі профілактики ожиріння серед жінок старших вікових груп, що дозволить розробляти ефективні заходи корекції та профілактики ожиріння. Отримані дані стануть основою для розробки рекомендацій, спрямованих на

впровадження профілактичних медичних програм та освітніх стратегій з формування здорових харчових звичок та заохочення до фізичної активності жінок старших вікових груп. Результати дослідження можуть бути використані для посилення профілактичної роботи, спрямованої на зменшення поширеності основних факторів ризику для здоров'я та розробки нових підходів у профілактиці ожиріння жінок старших вікових груп, що призведе до розробки нових, більш ефективних моделей профілактики.

Здобувач третього (освітньо-наукового)
рівня вищої освіти

Владислав Романенко